

komme ind paa Hensyntagen til Folketinget i dette Øjeblik, saa maatte det ikke blot blive Kjøbenhavns og Frederiksbergs Kredse, man maatte regne med, men saa maatte man ogsaa tage Hensyn til de Forandringer, der have vist sig i de øvrige Kredse siden 1890. Jeg tror imidlertid, at der ere vi saa inde paa noget aldeles ubestemmeligt og uberegneligt, og jeg tror ikke, det er heldigt at gaa til denne Betragtning. Vi maa altsaa blive staaende ved Resultatet af Folketællingen i 1870. Nu er der fra forskellige Sider og naturligvis navnlig fra Kjøbenhavns Repræsentanter fremkommet stærke Klager over Fordelingen ved det foreliggende Forslag, og jeg indrømmer ogsaa, at det stiller Kjøbenhavn noget ugunstigere, end denne By vilde komme til at staa ved en Gennemførelse af Grundlovens § 32 med de 137 Valgkredse; derom kan ikke disputeres. Naar det imidlertid gælder om at staffe en midlertidig Ordning, der raader Bod paa de værste Fejl og fylder de værste Huller, og hvor der altsaa skal handles efter Søn over Muligheden for, hvad der overhovedet kan opnaas ved en saadan midlertidig Ordning, saa tror jeg rigtig nok, at burde indstændig lægge Repræsentanterne for Kjøbenhavn paa Sinde ikke at strue deres Fordringer for højt op. Jeg er ganske enig i den Betragtning, der er gjort gældende, at Kjøbenhavn har derigennem, at Rigsdagen har sit Sæde der, en ganske overordentlig Forret, frem for det øvrige Land, en Forret, som efter min Mening opvejer adskillige personlige Repræsentanter i Salen. Jeg vil kun spørge de Herrer: Hvis Rigsdagen havde Sæde et Sted ude i Landet, hvorledes tror De saa — jeg vil ikke saa meget sige Lovgivning men navnlig Bevillingssagerne havde formet sig i Forhold til Kjøbenhavnske Interesser i Aarenes Løb? Jeg er overbevist om, at de Herrer ville have et levende Indtryk af, at det da vilde set helt anderledes ud. Det, at Repræsentanter for de Kjøbenhavnske Interesser og de mere eller mindre med Kjøbenhavnske Interesser forbundne Statsinteresser have saa let Udgang til at henvende sig til Folketingsmændene her og udøve deres Indflydelse, har meget at sige. Hvem kan modstaa, naar elskværdige Kjøbenhavnere komme og henvende sig til os, og endnu mere, hvis Damerne tage

fat ogsaa? De se, at der sker en Virksomhed der, som ikke er ganske uden Værdi. Jeg føler mig overbevist om, at det paa adskillige Punkter vilde have set noget anderledes ud, dersom Rigsdagen ikke havde haft Sæde i Kjøbenhavn. Det har affurat den samme Vægt, som Valgstedet har for den enkelte Kreds. Det, at Købstæderne have den Forret at være Valgstederne, vejer betydeligt i Vægtstaaen i de enkelte Kredse; og samlet gælder dette, at selve Rigsdagen har Sæde i Kjøbenhavn, paa samme Maade. Jeg skal ogsaa minde om, at det, at de store Befolkningscentra, saaledes som Kjøbenhavn, i Forhold til deres Indbyggerantal have en noget svagere Repræsentation end Landet, er noget meget almindeligt bekendt i andre Lande. I den tykke Rigsdag skal der være et Medlem for hver 100,000 Indbyggere. Derefter skulde Berlin have haft 10—12 Rigsdagsmænd, medens den nu kun har 6, og nu vil enhver af de 6 Rigsdagsmænd i Berlin komme til at repræsentere saadan noget som det tredobbelte af, hvad der egentlig er bestemt i Forfatningen. Sammenlign dermed Kjøbenhavn, saa ville De se, at hvis De fordele det nuværende Repræsentantantal paa den nuværende Befolkning, naa De derved ikke ud over det dobbelte af, hvad Grundloven har bestemt, og dersom vi kom ind paa de 12 Kredse i Kjøbenhavn, ville vi naa til saadant noget som 1½ Gang. Altsaa Kjøbenhavn vil endda være dobbelt saa gunstig stillet som Berlin med Hensyn til Repræsentation over for det øvrige Land. Jeg henstiller dette. Jeg kan ikke andet end lægge de ærede Herrer paa Sinde, at skal det lykkes at faa noget ud af denne Lov, hvad ogsaa jeg ønsker, maa i den Henseende Kravene begrænses. Jeg vilde meget beklage, om der ikke kom noget Udbytte ud af denne Sag nu, og det af adskillige Grunde, deriblandt ogsaa den, at den Løsning, som jeg anser for at være uheldig ogsaa for Folketingets Standpunkt, Løsningen med de 137 Kredse, da siden kan komme til os med saadan Vægt, at vi ikke ville kunne undgaa den. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage) advarede mod at afgøre denne Sag ved, hvad han kaldte et Underhaandskompromis. Det ærede Medlem er jo vanskeligt at gøre tilpas. Naar der er blevet noget afgjort ved et saadant Underhaandskompromis,